

tyde en nedgang i mobiliseringsstyrkens omfang som følge af det reducerede antal værnepligtige, hvorved de forudsatte ca. 65.000 mand til hærens reserveenheder ikke vil kunne tilvejebringes.

4. Den nuværende årlige værnepligtsstyrke koster i alt ca. 240 mill. kr. i løn, hjemsendelsespenge, kost, beklædning, sygepleje, vask, frirejser og indkvartering.

Erstattes den nuværende værnepligtsstyrke med hvervet personel, det vil sige frivilligt stampersonel, vil de samlede udgifter hertil beløbe sig til ca. 725 mill. kr. årligt.

Merudgiften ved alene at erstatte den nuværende værnepligtsstyrke med hvervet personel vil således blive ca. 485 mill. kr. årligt.

Ved den nævnte erstatning af den nuværende værnepligtsstyrke med frivillige vil den nuværende mobiliseringsstyrke ikke kunne opretholdes. Såfremt man skal give en blot nogenlunde kompensation herfor, vil merudgiften hertil blive ca. 240 mill. kr., således at den samlede merudgift vil blive ca. 725 mill. kr. årligt.

Ved ovennævnte beregninger er man gået ud fra de nuværende lønstørrelser m. v.

Der vil bl. a. som følge af den mindre styrke til konstant grunduddannelse under et hvervet forsvar opstå visse besparelser på uddannelses- og materielssiden.

Til gengæld vil der samtidig opstå yderligere merudgifter til særlige ydelser i forbindelse med øvelser og udstationeringer m. v.

Hertil kommer, at der må påregnes øgede investeringsudgifter til udbygning/forbedring af indkvarteringsfaciliteter på tjenestestederne til det langtidstjenende personel.

Om det overhovedet vil være muligt at tilvejebringe hvervet personel i tilstrækkeligt omfang, må anses for yderst tvivlsomt, og det vil meget vel kunne vise sig nødvendigt bl. a. at forhøje lønnen til et niveau, der ligger mærkbart over industriens. Jeg kan her f. eks. henvise til England, hvor man for tiden har de største vanskeligheder med at tilvejebringe det fornødne antal hvervede, selv om man tilbyder gode uddannelsesmogligheder og lønninger svarende til industriens.

Endelig vil overgang til et rent hvervet forsvar i Danmark formentlig kræve en mentalitetsændring og i øvrigt så store ændringer på en række områder, at den kun kan påregnes tilrettelagt og gennemført over en meget lang årrække.

Spørgsmål 43:

I bemærkningerne til § 9 er omtalt de fremtidige opgaver for forsvarrets oplysnings- og velfærdstjeneste. Derimod er forsvarrets civilundervisning ikke nævnt, bortset fra bemærkninger om rationalisering.

Hvilke tanker har ministeren gjort sig om forsvarrets civilundervisnings fremtidige arbejdsvilkår og opgaver?

Svar:

Omfanget af den obligatoriske civilundervisning, som gives til personel til pligtig tjeneste inden for tjenestetiden, beløber sig i øjeblikket til ca. 150 timer. Dette antal timer svarer til den civile tjenestetidsundervisning, som blev fastsat i forbindelse med indførelsen af 18 måneders tjenestetid. Den omfatter dels faget „Samtidsorientering“, der beslaglægger knap halvdelen af timetallet, og dels såkaldte valgfri fag.

I forbindelse med den foreslåede nedsættelse af tjenestetiden til 12 måneder og i betragtning af den intensivering af mandsskabsuddannelsen, som vil finde sted i forbindelse hermed, er det hensigten at foretage en tilsvarende reduktion i omfanget af den obligatoriske undervisning. Der foreligger til behandling i forsvarsministeriet et forslag om, at denne undervisning fremtidig i alt får et omfang svarende til ca. $\frac{2}{3}$ af det nuværende samlede timetal og omlægges, således at den obligatoriske undervisning koncentrerer sig om faget „Samtidsorientering“. Det er endvidere foreslået, at de valgfri fag gives på frivillig basis og i fritiden helt eller delvis som brevscoleundervisning. Endelig foreslås ordblindeundervisningen fortsat, i en vis udstrækning inden for tjenestetiden.

For så vidt angår civiluddannelsen af stampersonellet er det hensigten at foretage en omlægning af denne uddannelse, således at den i muligt omfang placeres efter kontraktperiodens ophør. Formålet med denne omlægning er at begrænse stampersonellets fravær fra den militære tjeneste for at gen-